

Ústavně právní souvislosti se zákonem č. 143/1947 Sb. zákon o převodu vlastnictví majetku hlubocké větve Schwarzenbergů na zemi Českou

Abstrakt

Mezi nejvýznamnější restituční případy v České republice patří řízení týkající se zákona č. 143/1947 Sb., o převodu majetku hlubocké větve rodu Schwarzenbergů na zemi Českou, známého též jako „*Lex Schwarzenberg*“. Diplomová práce se detailně zabývá tímto zákonem a navazujícími soudními spory, a to především se zaměřením na ústavně právní souvislosti.

Cílem diplomové práce je provedení podrobné analýzy zákona č. 143/1947 Sb. a na něj navázaných řízení vedených před Ústavním soudem. Vzhledem k časté kritice, které tento zákon čelí ze strany odborné veřejnosti, i vzhledem k přístupu českých soudů k jeho aplikaci, si tato práce klade za cíl komplexně porozumět z jakých důvodů je zákon č. 143/1947 Sb. označován odborníky za protiústavní, když je Ústavním soudem dlouhodobě dovozována jeho ústavní konformita. A současně tento rozkol mezi názory Ústavního soudu a názory části odborné veřejnosti popsat a kriticky zhodnotit.

Metodologicky se práce opírá o deskriptivní analýzu a historicko-právní přístup. Deskriptivní analýza umožňuje systematicky popsat relevantní aspekty právní úpravy a soudní praxe, zatímco historicko-právní přístup poskytuje kontext vzniku a vývoje zákona č. 143/1947 Sb. Díky propojení těchto přístupů je možné získat přehled o právních dopadech zákona, ale také porozumět tomu, zda existence zákona č. 143/1947 Sb. stále ovlivňuje českou právní kulturu. Jako prameny byly užity zejména právní předpisy, a to aktuální i historické, archivní materiály, rozhodnutí soudů a rozhodnutí mezinárodních orgánů, některé dosud nezveřejněné.

Hlavním výsledkem této práce je komplexní shrnutí argumentace Ústavního soudu v řízeních týkajících se zákona č. 143/1947 Sb., které bylo konfrontováno s názory odborné veřejnosti a následně vyhodnoceno, zda a případně v čem jsou tyto názory souladné s ústavně právní teorií. Bylo zjištěno, že i když je argumentace Ústavního soudu řádně odůvodněná, lze jí vytknout, že postrádá zohlednění aspektu spravedlnosti. Ačkoli je existence zákona v českém právním řádu nestandardní, nepředstavuje v dnešní době pro český právní řád zásadní hrozbu, která by vytvářela nebezpečný precedens, nebo narušovala důvěru občanů v demokratický právní stát. Zákon č. 143/1947 Sb. není reliktem minulosti, ačkoli fakticky byl uplatněn pouze v okamžiku nabytí platnosti, založené majetkové poměry přetrvávají dodnes. Jeho existence je v tuzemsku i v mezinárodním prostředí vnímána velice negativně. Aby bylo dosaženo principiálního hodnotového systému, které na sebe český právní řád klade, je nutné provést revizi současné legislativy.

Klíčová slova

Lex Schwarzenberg, Ústavní soud, Základní práva a svobody